

พายุ ความเร็ววกราดในอากาศ

นำเสนอเมื่อ : 18 พ.ย. 2552

พายุ ความเร็ววกราดในอากาศ ศ

พายุ คือ สภาพบรรยากาศที่ถูกรบกวนแบบใด ๆ ก็ตาม โดยเฉพาะที่มีผลกระทบต่อพื้นผิวโลก และบ่งบอกถึงสภาพอากาศที่รุนแรง เวลากล่าวถึงความรุนแรงของพายุ จะมีเนื้อหาสำคัญอยู่บางประการคือ ความเร็วที่ศูนย์กลาง ซึ่งอาจสูงถึง 400 กม./ชม. ความเร็วของการเคลื่อนตัว ทิศทางการเคลื่อนตัวของพายุ

และขนาดความกว้างหรือเส้นผ่าศูนย์กลางของตัวพาย
ซึ่งบอกถึงอาณาบริเวณที่จะได้รับความเสียหายว่าครอบคลุมเท่าใด
ความรุนแรงของพายุมักจะมีหน่วยวัดความรุนแรงคล้าย
หน่วยริกเตอร์ของการวัดความรุนแรงแผ่นดินไหว
มักจะมีความเร็วเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

ประเภทของพายุลม

พายุลมแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท คือ

1. พายุฝนฟ้าคะนอง
มีลักษณะเป็นลมพัดยอนไปมา
หรือพัดเคลื่อนตัวไปในทิศทางเดียวกัน
อาจเกิดจากพายุที่อ่อนตัวและลดความรุนแรงของลม
มุล่ง หรือเกิดจากหย่อมความกดอากาศต่ำ
รองความกดอากาศต่ำ อาจไม่มีทิศทางที่แน่นอน
หากสภาพการณแวดล้อมต่าง ๆ
ของการเกิดฝนเหมาะสม ก็จะเกิดฝนตก มีลมพัด
2. พายุหมุนเขตร้อนต่าง ๆ เช่น เฮอริเคน
ไต้ฝุ่น และไซโคลน
ซึ่งล้วนเป็นพายุหมุนขนาดใหญ่เช่นเดียวกัน
และจะเกิดขึ้นหรือเริ่มต้นก่อตัวในทะเล
หากเกิดเหนือเส้นศูนย์สูตร

จะมีทิศทางการหมุนทวนเข็มนาฬิกา
และหากเกิดใต้เส้นศูนย์สูตรจะหมุนตามเข็มนาฬิกา
โดยมีชื่อต่างกันตามสถานที่เกิด กล่าวคือ

2.1 พายุเฮอริเคน (hurricane)

เป็นชื่อเรียกพายุหมุนที่เกิดบริเวณทิศตะวันตกของมหาสมุทรแอตแลนติก เช่น บริเวณฟลอริดา สหรัฐอเมริกา อ่าวเม็กซิโก ทะเลแคริบเบียน เป็นต้น รวมทั้งมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณชายฝั่งประเทศเม็กซิโก

2.2 พายุไต้ฝุ่น (typhoon)

เป็นชื่อพายุหมุนที่เกิดทางทิศตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือ เช่น บริเวณทะเลจีนใต้ อ่าวไทย อ่าวตังเกี๋ย ประเทศญี่ปุ่น เกิดในหมู่เกาะฟิลิปปินส์ เรียกว่า บาเกียว (Baguio)

2.3 พายุไซโคลน (cyclone)

เป็นชื่อพายุหมุนที่เกิดในมหาสมุทรอินเดียเหนือ เช่น บริเวณอ่าวเบงกอล ทะเลอาหรับ เป็นต้น แต่พายุนี้เกิดบริเวณทะเลติมอร์และทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศออสเตรเลีย จะเรียกว่า พายุวิลลี-วิลลี (willy-willy)

อนึ่ง พายุไซโคลน เฮอริเคน ไต้ฝุ่น วิลลี-วิลลี
บาเกียว

และพายุหมุนเขตร้อนคือพายุชนิดเดียวกันแต่มีชื่อเรียกต่างกันไปตามถิ่นที่เกิดเท่านั้น ชื่อเรียกกลางคือ “พายุหมุนเขตร้อน” (Tropical cyclone)

2.4. พายุโซนร้อน (tropical storm)
เกิดขึ้นเมื่อพายุเขตร้อนขนาดใหญ่อ่อนกำลังลง ขณะเคลื่อนตัวในทะเล และความเร็วที่จุดศูนย์กลางลดลงเมื่อเคลื่อนเข้าหาฝั่ง

2.5 พายุดีเปรสชัน (depression)
เกิดขึ้นเมื่อความเร็วลดลงจากพายุโซนร้อน ซึ่งก่อให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองธรรมดาหรือฝนตกหนัก

3. พายุทอร์นาโด (tornado)
เป็นชื่อเรียกพายุหมุนที่เกิดในทวีปอเมริกา มีขนาดเนื้อที่เล็กหรือเส้นผ่าศูนย์กลางน้อย แต่หมุนด้วยความเร็วสูง หรือความเร็วที่จุดศูนย์กลางสูงมากกว่าพายุหมุนอื่น ๆ ก่อความเสียหายได้รุนแรงในบริเวณที่พัดผ่าน เกิดได้ทั้งบนบก และในทะเล หากเกิดในทะเล จะเรียกว่า นาคเลนน้ำ (water spout) บางครั้งอาจเกิดจากกลุ่มเมฆบนท้องฟ้า

แต่หมุนตัวยี่นลงมาจากท้องฟ้าไม่ถึงพื้นดิน
มีรูปร่างเหมือนหงวซาง จึงเรียกกันว่า ลมงว

ลมสลตัน
เป็นชื่อภาษาไทยใช้เรียกลมแรงหรือพายุช่วงปลายฤดู
ฝนที่พัดจากทิศตะวันตก
เฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไ
ทย
นอกจากนี้ยังใช้เรียกพายุทั่วไปที่มีความรุนแรงทุกข
ชนิด รวมทั้งพายุต่างๆ ขางตนที่มีความรุนแรงขางตน

พายุหมุนเขตร้อน เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ
ที่สามารถทำความเสียหายได้รุนแรง
และเป็นบริเวณกว้างมีลักษณะเด่น คือ
มีศูนย์กลางหรือที่เรียกว่า ตาพายุ
เป็นบริเวณที่มีลมสงบ อากาศโปร่งใส
โดยอาจมีเมฆและฝนบาง
เล็กน้อยล้อมรอบด้วยพื้นที่บริเวณกว้างรัศมีหลายร้อย
กิโลเมตร ซึ่งปรากฏฝนตกหนักและพายุลมแรง
ลมแรงพัดเวียนเขหาศูนย์กลาง ดังนั้น
ในบริเวณที่พายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนที่ผ่าน
ครั้งแรกจะปรากฏลักษณะอากาศโปร่งใส
เมื่อดานหนาของพายุหมุนเขตร้อนมาถึงจะ
ปรากฏลมแรง ฝนตกหนักและมีพายุฟ้าคะนอง
ลมกระโชกแรงและอาจปรากฏพายุทอร์นาโด

ในขณะที่พายุมาถึง อากาศจะโปร่งใสอีกครั้ง
และเมื่อด้านหลังของพายุหมุนมาถึงอากาศจะเลวร้าย
ลงอีกครั้งและรุนแรงกว่าครั้งแรก

การตั้งชื่อพายุหมุนเขตร้อน

เดิมพายุเฮอริเคนที่เกิดขึ้นในแถบทะเลแคริบเบียนนั้นจะ
ตั้งชื่อนักบุญเป็นภาษาสเปน
แต่ต่อมาราวปลายศตวรรษที่ 19 ต่ต้นศตวรรษที่
20
ก็มีนักพยากรณ์อากาศชาวออสเตรเลียคนหนึ่งชื่อ
คลีเมนต์ แรกกี (Clement Wragge)
เกิดความคิดในการตั้งชื่อพายุโดยใช้ชื่อคนทั่วๆ ไป
โดยมี 2 แบบ

แบบที่หนึ่ง ชื่อสตรี
ซึ่งเข้าใจว่าต้องการให้ฟังดูอ่อนโยน
แบบที่สองชื่อนักการเมืองเพื่อเปรียบเปรยว่านักการเมือง
คนนั้นนำความหายนะมา
ให้เช่นเดียวกับพายุหมุน

เมื่อถึงช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2
บรรดานักอุตุนิยมวิทยาในกองทัพของอเมริกันซึ่งชอบ
ใจวิธีตั้งชื่อพายุหมุนเขตร้อนตามชื่อสตรี

ด้วยความคิดถึงก็นำชื่อของคู่รักหรือภรรยาของตนมาใช้เป็นชื่อพายุก

จนกระทั่งเมื่อ พ.ศ. 2493
ได้มีการตกลงกันว่าให้ตั้งชื่อพายุกไล่ตามตัวอักษร A-Z (เช่น Able, Baker, Charlie...) แต่อีก 3 ปีต่อมา ก็เปลี่ยนใจเลือกแต่เฉพาะชื่อสตรี (ตัวอย่าง Alice, Barbara...)
วิธีการนี้ใช้ไปได้ระยะหนึ่งจนกระทั่งถึง พ.ศ. 2521 (บางกัว่า 2522) จึงได้มีชื่อบุรุษเป็นชื่อพายุกบาง

จนกระทั่ง พ.ศ. 2543
ประเทศและดินแดนต่างๆ รวมทั้งสิ้น 14 แห่งที่เป็นสมาชิกของคณะกรรมการพายุกไต้ฝุ่นขององค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (World Meteorological Organizations Typhoon Committee)
ลุกขึ้นมาจัดระบบการตั้งชื่อบายุกหมุนเขตร้อนในแถบนี้ใหม่ (ไมเอาเฉพาะแต่ชื่อฝรั่ง) โดยแต่ละประเทศ (หรือดินแดน)
ได้ส่งชื่อบายุกในภาษาของตนมาให้ประเทศละ 10 ชื่อ รวมทั้งสิ้นได้ 140 ชื่อ

ลักษณะทั่วไปของพายุกหมุนเขตร้อน

พายุกหมุนเขตร้อนในประเทศไทย (Tropical

cyclone in Thailand)

พายุหมุนเขตร้อนเป็นคำทั่ว ๆ
ไปที่ใช้สำหรับเรียกพายุหมุนหรือพายุไซโคลน
(cyclone)

ที่มีถิ่นกำเนิดเหนือมหาสมุทรในเขตร้อนแถบละติจูด
ต่ำ แต่อยู่นอกเขตบริเวณเส้นศูนย์สูตร
เพราะยังไม่เคยปรากฏว่ามีพายุหมุนเขตร้อนเกิดที่เส้น
ศูนย์สูตรพายุนี้เกิด ขึ้นในมหาสมุทร
หรือทะเลที่มีอุณหภูมิสูงตั้งแต่ 26°C . หรือ 27°C .
ขึ้นไป และมีปริมาณไอน้ำสูง เมื่อเกิดขึ้นแล้ว
มักเคลื่อนตัวตามกระแสลมสวนใหญ่จากทิศตะวันออ
ออกมาทางทิศตะวันตก
และค่อยโค้งขึ้นไปทางละติจูดสูง
แล้วเวียนโค้งกลับไปทางทิศตะวันออกอีก

พายุหมุนเขตร้อนเมื่ออยู่ในสภาวะที่เจริญเติบโตเต็มที่
ที่เป็นพายุที่มีความรุนแรงที่สุดชนิดหนึ่งในบรรดาพ
ายุที่เกิดขึ้นในโลก มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณตั้งแต่
100 กิโลเมตรขึ้นไป
และเกิดขึ้นพร้อมกับลมที่พัดแรงมาก
ระบบการหมุนเวียนของลมเป็นไป
โดยพัดเวียนในทิศทางทวนเข็มนาฬิกาเข้าสู่ศูนย์กลาง
ของพายุในซีกโลกเหนือ

ส่วนในซีกโลกใต้พัดเวียนตามเข็มนาฬิกา
ยิ่งใกล้ศูนย์กลางลมจะหมุนเกือบเป็นวงกลมและมีความเร็วสูงที่สุด

ความเร็วลมสูงสุดที่บริเวณใกล้ศูนย์กลางนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ความรุนแรงของพายุ
ซึ่งในย่านมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก
และทะเลจีนใต้มีการแบ่งตามขอบตกลงระหว่างประเทศดังนี้

พายุดีเปรสชันเขตร้อน (tropical depression)
ความเร็วลมใกล้ศูนย์กลางไม่ถึง 34 นอต (63 กม./ชม.)

พายุไซร่อน (tropical storm)
ความเร็วลมใกล้ศูนย์กลาง 34 นอต (63 กม./ชม.)
ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 64 นอต (118 กม./ชม.)

ไต้ฝุ่น (typhoon)
ความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางตั้งแต่ 64 นอต
(118 กม./ชม.) ขึ้นไป

การนำชื่อที่เตรียมไว้มาใช้

ข้อตกลงคือ

พายุถูกตัดไปจะมีชื่อตามลำดับที่ตั้งไว้ ตัวอย่างเช่น พายุลูกปัจจุบันคือ ดอมเรย์ลูกต่อไปก็จะชื่อ หลงหวาง ไคโรจิ... ไล่ไปตามลำดับ หากชื่อในชุดที่ 1 หมดก็ให้เริ่มที่ชื่อแรกในชุดที่ 2 ทำอย่างนี้ไปเรื่อยๆ จนหมดชื่อสุดท้ายในชุดที่ 5 จากนั้นรีไซเคิลชื่อพายุในชุดที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 กลับมาใช้ซ้ำอีก

การตั้งชื่อพายุ

1.

เมื่อมีพายุที่มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางของพายุมากกว่า 34 นอต หรือ 63 กม./ชม. พายุนั้นจะถูกตั้งชื่อ

2.

ชื่อของพายุจะเริ่มใช้ที่คอลัมน์ที่หนึ่งตัวบนสุดก่อน

3. เมื่อมีพายุตัวต่อไปเกิดขึ้นอีก

และมีความเร็วลมสูงสุดใกล้จุดศูนย์กลางตามที่กำหนดในข้อ 1 พายุนั้นจะใช้ชื่อที่อยู่ถัดลงมา

4.

เมื่อใช้จนหมดคอลัมน์ให้ใช้ชื่อแรกของคอลัมน์ที่อยู่ถัดไป

5. เมื่อใช้จนหมดคอลัมน์ที่ 5 ให้กลับมาใช้ชื่อแรกของคอลัมน์ที่ 1

ฟ้าแดงก่อนพายุมา

กฎห้ารัฐ

มีกฎย่อยอยู่ข้อหนึ่งว่า
หากพายุลูกไหนรุนแรงและสร้างความเสียหายเยอะมากเป็น
พิเศษก็ให้ปลดเก็ชียณชื่อพายุ
ลูกนั้นไปแล้วตั้งชื่อใหม่เข้าไปในรายการชื่อแทน
ตัวอย่างเช่น เฮอริเคนแอนดรูว (Andrew)
ซึ่งโดนปลดมาแล้วในบ้านเรา คือ
ทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกด้านตะวันตกเฉียง
เหนือ (Western North Pacific)

ชมภาพความงามของ พายุ
ที่แฝงมากับความร้ายกาจ ได้ที่ลิงค์ข้างล่างเลยครับ

<http://cool.mthai.com/Payu>
